

53253901 : สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คำสำคัญ : การพัฒนาวิชาชีพ/ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์/จิตวิทยาศาสตร์

เกษศิริินทร์ ศรีสัมฤทธิ์ : รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพครู ด้านการจัด
ประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และจิตวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย. อาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.มาเรียม นิลพันธุ์, รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ อ.ดร.ชัชว เถาว์ชาติ. 399 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ
เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพครู ด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ของ
เด็กปฐมวัย 2) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการวิจัยด้วยการวิจัยและพัฒนา
และใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี ทดสอบก่อนและหลัง รวมทั้งผสมผสานกับแบบแผนการวิจัยแบบอนุกรมเวลากลุ่มเดียว
ประเภทอนุกรมเวลาสมมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย 5 คน ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน และเด็กปฐมวัย 67 คน
จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 4 โรงเรียน และผู้เชี่ยวชาญด้านการ
ชี้แนะการจัดประสบการณ์ 1 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ คู่มือรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ แผนการพัฒนาวิชาชีพ แบบทดสอบ
ความรู้ แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์ แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์ แบบประเมินคุณลักษณะ
ส่วนตัวของครู แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ และประเด็น
การสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า Z (Z-test) และการวิเคราะห์
เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพที่พัฒนาขึ้น มีชื่อว่า “ACTAR Model” ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วน
คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนาวิชาชีพ มี 5 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น
(Analyzing Needs : A) ขั้นที่ 2 ออกแบบการพัฒนาวิชาชีพ (Creating Program : C) ขั้นที่ 3 ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพ
(Taking Action : T) ขั้นที่ 4 ประเมินผลการพัฒนาวิชาชีพ (Assessing Program : A) และขั้นที่ 5 รายงานผลการพัฒนา
วิชาชีพ (Reporting Program : R) และ 3) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ พบว่า 1) หลังการใช้รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ ครูมีความรู้ ความ
เข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการ
พัฒนาวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ครูมีพัฒนาการความสามารถในการออกแบบแผนการจัด
ประสบการณ์ และมีการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และจิตวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย
สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 3) คุณลักษณะส่วนตัวของครูอยู่ในระดับดีมาก 4) เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านทักษะกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 5) ความพึงพอใจของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนา
วิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด และ 6) หลังการขยายผลการใช้รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพที่พัฒนาขึ้น พบว่า รูปแบบการ
พัฒนาวิชาชีพ “ACTAR Model” สามารถทำให้ครูมีสมรรถภาพในการจัดประสบการณ์ ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ และทำให้เด็กปฐมวัยเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. .... 2. .... 3. ....

53253901 : MAJOR : CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEY WORDS :PROFESSIONAL DEVELOPMENT,SCIENCE PROCESS SKILLS, SCIENTIFIC MINDS

KESSIRIN SRISAMRITH :THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT MODEL FOR ENHANCING INSTRUCTIONAL COMPETENCY OF TEACHER TO ENCOURAGE SCIENCE PROCESS SKILLS AND SCIENTIFIC MINDS OF EARLY CHILDHOOD. THESIS ADVISORS : ASS. PROF. MAREAM NILLAPUN, Ed.D.,ASSOC. PROF.WICHAI WONGYAI, Ph.D., AND CHACH THAOCHALEE,Ed.D. 399 pp.

This research aims at two main objectives: (1) creating the development model for enhancing instructional competency of teachers to encourage science process skills and scientific minds of early childhood and (2) evaluating the effectiveness of the development model. It is a research and development project applying the mixed methods of “one-group pretest-posttest design” and “equivalent time-samples design”. Sample groups included the following : 5 school teachers currently teaching students at early childhood level; 1 school administrator; 67 students at the early childhood level of four schools from the office of Samutsongkhram Primary Educational Service Area; And 1 expert coach for skill training of the teachers. The following research instruments were evaluated for their suitability and then employed : a handbook for the model program of enhancing instructional competency; the program of enhancing instructional competency; achievement test, an evaluation form; an evaluation record; a form for behavioral observations; a questionnaire; and, themes of group discussion. Statistical tools for the research analysis were percentages, means, standard deviations, and z-test. The research yielded the following results:

1. The model developed in this research is called “ACTAR Model”. It comprises 4 components: rationales, objectives, development process and conditions for practical usage. Five operational actions were sequentially involved in the development process: “Analyzing Needs” (A); “Creating Program” (C); “Taking Action” (T); “Assessing Program” (A); and “Reporting Program” (R).

2. The following results were obtained from analysis of the Program’s success: (1) teachers’ competence on encouraging science process skills and scientific minds of early childhood was significantly higher than before at the statistical level of .05; (2) teachers’ ability on the task had been continuously increasing; (3) personal qualification of the teachers for the program was at an excellent level; (4) the students showed continuously improvement of their science process skills and scientific minds ; (5) the satisfaction on the program of the supervisors and teachers were at highest level; and, (6) The disseminating of the program reviewed that teacher increased instructional competency in science process skills and scientific minds ; and the early childhood also improved science process skills and scientific minds.

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature .....

Academic Year 2013

Thesis Advisors' signature 1. .... 2. .... 3. ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพครูด้านการจัด
ประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และจิตวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย”
สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ รองศาสตราจารย์
ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และ อาจารย์ ดร. ชัชว เถาว์ชาติ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรพิน ศิริสัมพันธ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.
มารุต พัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ตลอดระยะเวลาของการศึกษาวิจัย ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ผลโยธิน ดร.อภิชาติ เสนะนันท์
ดร.เทพกัญญา พรหมชาติแก้ว ดร.คารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ ดร.ยุพิน ยืนยง และ ดร.นฤมล เนียมหอม
ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจแก้ไขรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ และเครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ครูผู้สอนระดับปฐมวัย และนักเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ใน โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 12
โรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือ และแนะนำเป็นอย่างดี รวมทั้งขอขอบคุณ อาจารย์เน่งน้อย แจ่มศิริกุล
ที่ร่วมเป็นคณะผู้นิเทศในการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนศึกษานิเทศก์ และบุคลากร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ที่ให้ความร่วมมือและให้การช่วยเหลือ
ด้วยดีตลอดการดำเนินการวิจัย

ท้ายนี้ ต้องกราบขอบพระคุณ คุณพิศาล และอาจารย์ณัฐกร บรรจงแสวง ที่ให้
ทุนสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับ พี่ น้องและหลาน ๆ
ที่ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้การเรียนและทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และคุณค่า
ของวิทยานิพนธ์ขอมอบแด่พระคุณของบิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน